

Bizkaia

Arrazola (Atxondo): *šutítu*
Arrieta: *altséu, *šútúndú*
Bakio: *šutúndu*
Bermeo: *altsá, *šutundú*
Berriz: *šutundu*
Bolibar: *xáyí, šutúndu, *téntejn*
Busturia: *šutúndu, xayí*
Dima: *šutúndu*
Elantxobe: *áltsa, šutúndu*
Elorrio: *šutítu, ápatj*
Errigoiti: *šutúndu*
Etxebarri: *áltsau, *šutúndu*
Etxebarria: *xéki, šutúndu, tentétu*
Gamiz-Fika: *šutundú, árteštú*
Getxo: *áltsa, *šutundu*
Gizaburuaga: *tentétu, altsáu*
Ibarruri (Muxika): *altséu, *šutúndu*
Kortezubi: *šutúndu*
Larrabetzu: *áltseu, šutúndu, jáyi*
Laukiz: *šutúndu*
Leioa: *áltsau, šutúndu*
Lekeitio: *altsá, *šutúndu*
Lemoa: *šutúndu*
Lemoiz: *šutúndu*
Mañaria: *šutúndu*
Mendata: *šutúndu*
Mungia: *altsá, šútuni paré, šutúndu, jáyi*
Ondarroa: *šutíndu*
Orozko: *šutúndu*
Otxandio: *áltsau, *šutúndu*
Sondika: *altsáu, *šútuni pareu*
Zaratamo: *áltseu, šutúndu*
Zeanuri: *áltsau, *šutundú, *šútunik paréu*
Zeberio: *šutúndu, *šutik pareu*
Zollo (Arrankudiaga): *šutúndu*
Zornotza: *šutúndu*

Araba

Aramaio: *šutítu*

Gipuzkoa

Aia: *aáltjá, ténte xáři, *súti^k xáři*
Amezketá: *aáltjá, *xejki*
Andoain: *ááltjá, *sutítu*
Araotz (Oñati): *šutítu*
Arrasate: *šutítu*
Arroa (Zestoa): *téntetú, sutíndú, xéjki,*

šutítu
Asteasu: *ááltjá*
Ataun: *xéj*
Azkoitia: *xájki, *aáltjáu*
Azpeitia: *xájki*
Beasain: *aáltjáu*
Beizama: *aáltjá, xéki, *sutítu*
Bergara: *šutítu, súti xáři*
Deba: *xájki, téntetú, súti xáři, *šutítfú, *aáltjáu*
Donostia: *ááltja ín, súti xáři, *sutítu, *xéki*
Eibar: *xájki*
Elduain: *ááltja, xéjki, *sutítu*
Elgoibar: *xájki*
Errezil: *šutítú, téntetú, aáltjá, *xéjki*
Ezkio-Itsaso: *súti xáři, *šútittú, *aáltjáu*
Getaria: *xájki, ténte xáři, šutítú*
Hernani: *aáltjá*
Hondarribia: *šutittu, tšutik xáři, sutik xáři, *xejki*
Ikaztegieta: *šutítu, *xejki*
Lasarte-Oria: *aáltjá, *xájki, *sútitu, *šutik xáři*
Legazpi: *šutítú, aáltjátú, súti^k xáři, *xéjki*
Leintz Gatzaga: *xájki, *šutítu*
Mendaro: *xájki, téntetú, ténte xáři, *áltsa*
Oiartzun: *súti x^oř, ááltja, aáltjátu, *šútittu, *xéjki*
Oñati: *šutítu*
Orexa: *xájki, ááltja*
Orio: *ááltjá, *sutítu, *xéjki*
Pasaia: *ténte xáři, súti xáři*
Tolosa: *ááltjá, *šútittú, *xekí*
Urretxu: *šutittú, téntetú, *xájki, *aáltjátu*
Zegama: *xajki, *súti xáři*

Nafarroako Foru Komunitatea

Abaurregaina / Abaurrea Alta: *tšutítu, šutítu*
Alkotz: *šutittú*
Aniz: *šutítu, *jéjki*
Arbizu: *xášo, súti*
Beruete: *šutittó, súti, góato, góa, jéki, *ááltja, *ááltjátú*
Donamaria: *šújttu, šutittu, goá, *jekí*
Dorrao / Torrano: *ténte xáři, šutítu, xayí*
Erratzu: *šutítu, *ddéjki*
Etxalar: *aáltjátu, tšutítu, *jéjki*
Etxaleku: *xáři - sutík*
Etxarri (Larraun): *šutittú, *ááltfatú*
Eugi: *tšutitu*

Ezkurra: *goatú, *ddejki, *ddekí, *šútittú*
Gaintza: *šutittó, ááltjátó, *xéki*
Goizueta: *aáltjá, ááltjátú, jéki, *su:titú*
Igoa: *šutittú, *ddéki, *aáltja*
Jaurrieta: *tšúti (mark.)*
Leitza: *šutítu, goát^u, *ddéki*
Lekaroz: *šutítu*
Luzaide / Valcarlos: *šutitu*
Mezkiritz: *tšúti sájte (mark.)*
Oderitz: *šutittú, *xéki*
Suarbe: *šutítu, *ténte jaři, *ddéki*
Sunbilla: *šúti, jekí*
Urdiain: *sútí (mark.)*
Zilbeti: *tšútik (mark.)*
Zugarramurdi: *šutítu*

Lapurdi

Ahetze: *šutítu, *jéjki*
Arrangoitze: *altjátu*
Azkaine: *áltjátú, šutítu, jéjki, dzéjki*
Bardoze: *jejki, šutik itja (mark.), emán - šutik*
Beskoitze: *šutitú*
Donibane Lohizune: *aáltjátu, jéjki*
Hazparne: *šutitú*
Hendaia: *aáltjátu, jéki, *šutitú*
Itsasu: *šutítu, šutik jaři*
Makea: *šutitú*
Mugerre: *šutitu, *jéjki*
Sara: *šutitú, tšutí, jejki*
Senpere: *šutítu*
Urketa: *jéki*
Uztaritze: *šutítu*

Nafarroa Beherea

Aldude: *šutítu*
Arboti: *jéki, šýtity*
Armendaritze: *šutitú, jejki*
Arnegi: *šutítu*
Arrueta: *šutitú, jiki*
Baigorri: *šutitu, jejki*
Bastida: *jéki, šutítu, šutítu*
Behorlegi: *ddekí, šutítu*
Bidarraí: *šutitú*
Ezterenzubi: *jéjki (?), altjátu, šúti, éman šutik*
Gamarte: *šutítu, ddejki*
Garrúze: *jéjki, šutitu*
Irisarri: *šutítu*
Izturitze: *šutitu*
Jutsi: *šutitu, šutik eman, jejki*

Landibarre: *šutítu*
Larزابale: *šutítu, jejki*
Uharte Garazi: *šutitú*

Zuberoa

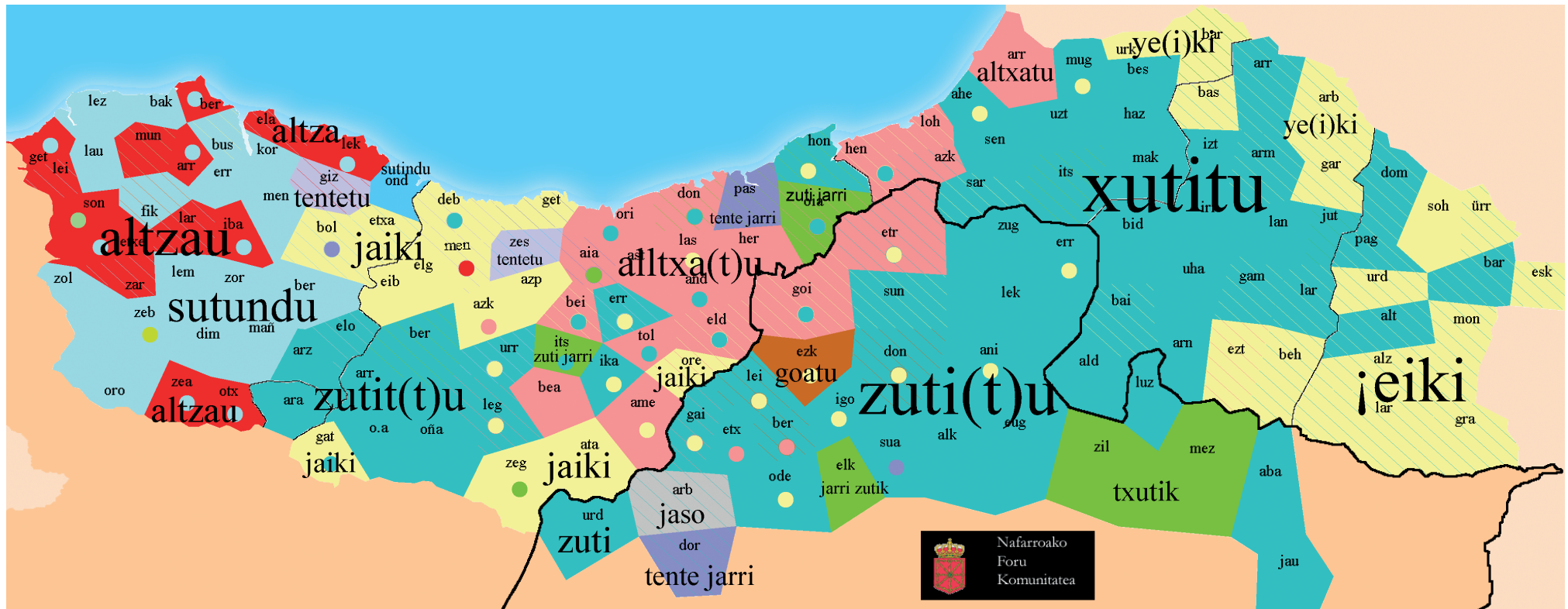
Altzai: *zéjki, tšýti*
Altzürükü: *tšytity, zéjki*
Barkoxe: *tšytity, zéjki*
Domintxaine: *šutitu, jéki*
Eskiula: *zájki, šytity*
Larraine: *zéjki, šytity*
Montori: *zéjki, tšytity*
Pagola: *šytity, jéjki, eman - šýtik*
Santa Grazi: *zéjki, šytity*
Sohüta: *zéjki*
Urdiñarbe: *zéjki, tšytity*
Ürrüstoi: *zéjki, tšytity*

Mapan sartzen ez diren erantzunak:

Arroa (Zestoa) (G): *xéjki, šutítu*
Azkaine (L): *jéjki, dzéjki*
Bardoze (L): *emán - šutik*
Beruete (N): *jéki*
Deba (G): *súti xáři, *aáltjáu*
Donostia (G): **xéki*
Dorrao / Torrano (N): *xáyí*
Errezil (G): *aáltjá*
Etxebarria (B): *téntétu*
Ezkio-Itsaso (G): **aáltjáu*
Ezkurra (N): **šútittú*
Ezterenzubi (N): *šúti, éman šutik*
Getaria (G): *šutítú*
Igoa (N): **aáltja*
Jutsi (N): *jejki*
Larrabetzu (B): *jáyí*
Lasarte-Oria (G): **šútitu, *šutik xáři*
Legazpi (G): *súti^k xáři*
Mendaro (G): *ténte xáři*
Mungia (B): *šutúndu, jáyi*
Oiartzun (G): **xéjki*
Orio (G): **xéjki*
Pagola (Z): *eman - šýtik*
Suarbe (N): **ddéki*
Tolosa (G): **xekí*
Urretxu (G): **aáltjátu*
Zeanuri (B): **šútunik paréu*

2199. Mapa: ponerse de pie / lever (se) / stand up (to)

GALDERA: 59730

	altxa(t)u
	altzau
	sutundu
	zutindu
	zutitu
	sutunik pareu
	sutik pareu
	zuti(k) jarri
	xutik eman
	xutik in
	tentetu
	tente jarri
	jaiki
	goatu
	artestu
	bestelakoak

- Gorputza bertikalean ezartzea nola izendatzen den galdetu da.

- Hainbat herritan "jaiki" edo horren aldaerak jaso dira eta testuinguru jakin batean erabiltzen dela adierazi dute lekuko gehienek: ohean etzanda dagoenak hanka bien gainean gorputza bertikalean jartzea.

- **Bestelakoak:** apatx (Elorrio), jaso (Arbizu).

Larrabetzu: "Ténte parau saites!" leku batzutan esaten deure... emen es...

Azkoitia: Oñ "altxáu" gútxi esáte a; "jáiki" béti.

Goizueta: Bai, bai, "zutitú zíttez!", biño "altxa" guk jenealen.

Garrüze: Kaideratik erten al tzu "xuti adi!" ta oheti landa "yeiki adi!".

Jutsi: Bazen aphez bat Sararat yoa zena eta Garazín bezala erran zuen "yar zizte xutik" eta yendiak irriz ari, "eman zizte xutik" erran behar. Saran mezan apaizak Garaziko aldaera erabiltzen zuen eta mezetan zegoen jendeak irri egiten zuen.

Bastida: "Yeki" da 'se lever du lit' eta "xutitu" 'se lever d'une chaise'.

Urdiñarbe: Españulek "ez altxa!" erraiten die.

Eskiula: Ohetik e "jaiki"; nurbait jarriik balin bazen, "xütitü".